

МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ

ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ „НАЦИОНАЛНА ПОЛИЦИЯ“

Рег. № 81 екз. №
..... 05 2022 г.

А Н А Л И З

на тежките пътнотранспортни произшествия със загинали и ранени участници в пътното движение (ТПТП), допуснати от водачи, придобили правоспособност за управление на моторни превозни средства от две години

В изпълнение на Наредба № Н-12 от 5 август 2019 г. за реда за служебно обследване на тежките пътнотранспортни произшествия (ТПТП), допуснати от водачи, придобили правоспособност за управление на моторни превозни средства (МПС) от две години, и водачи на моторни превозни средства за обществен превоз или превоз за собствена сметка на пътници и товари, и за набелязване на мерки за тяхното ограничаване, постоянно действаща комисия за извършване на служебното обследване, назначена със съвместна заповед № 81213-1286/ 23.11.2020 г. на министъра на вътрешните работи и министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията, проведе своите редовни заседания през 2022 година.

На тях членовете на комисията бяха запознати с данните за ТПТП, участие в които са има водачи, придобили правоспособност за управление на моторни превозни средства от две години, извършен е анализ на местата, причините и условията, при които са настъпили ТПТП, както и на най-често допусканите нарушенията.

ОБЩИ ДАННИ ЗА ТПТП С УЧАСТИЕТО НА ВОДАЧИ, ПРИДОБИЛИ ПРАВОСПОСОБНОСТ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА МОТОРНИ ПРЕВОЗНИ СРЕДСТВА ОТ ДВЕ ГОДИНИ

През 2021 г. общо 801 водачи (605 мъже и 196 жени) са участвали в 784 ТПТП (12,89% от общо 6080 ТПТП, настъпили на територията на страната).

В 17 от ТПТП има участие на повече от един водач, придобил правоспособност за управление на МПС от две години (по двама водачи в ТПТП).

Загиналите участници в общо настъпилите 784 ТПТП са 42 (7,13% от общо 561 загинали участници), а ранените лица са общо 1116 (14,66% от общо 7609 ранени лица).

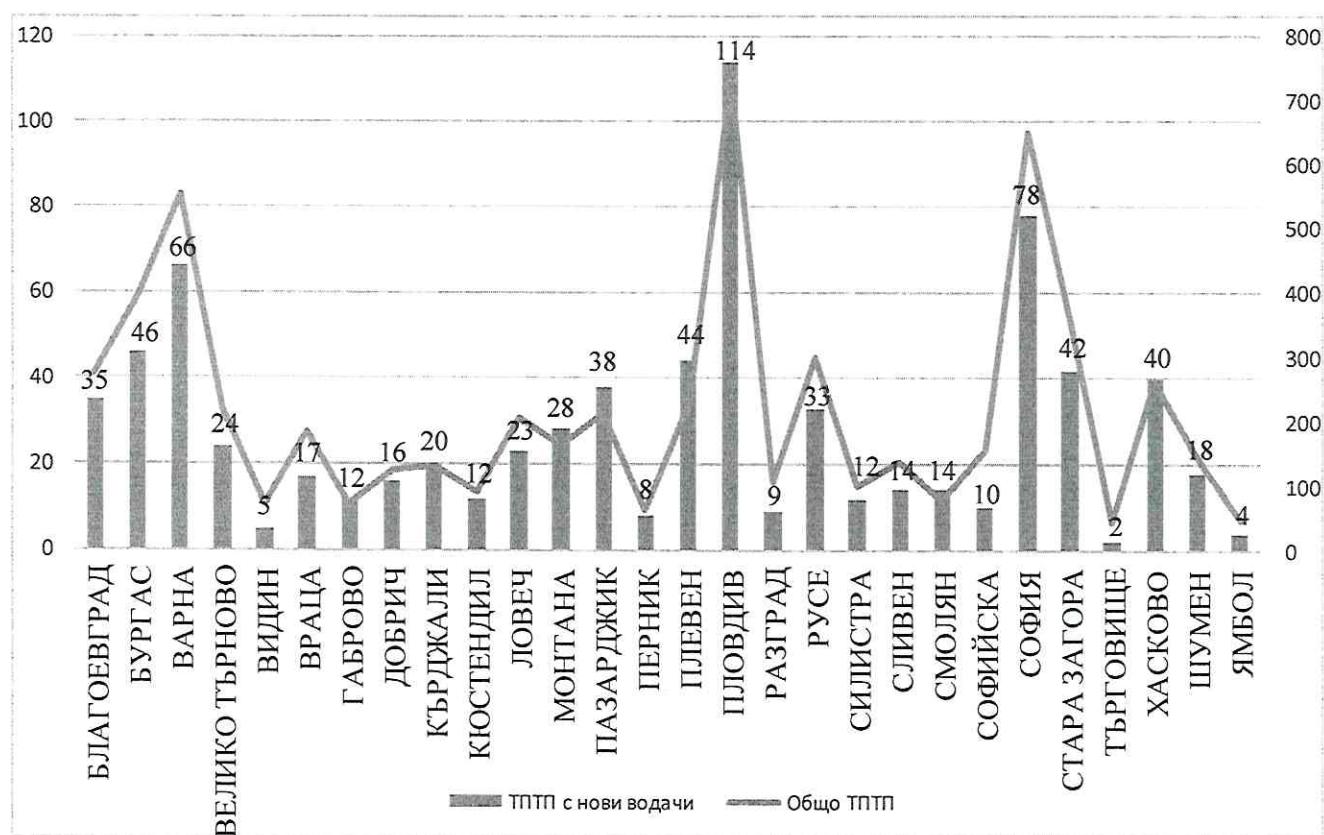
Участниците в ТПТП със стаж до 2 години за съответната категория ППС са със **средна възраст** 22,9 години.

I. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ТПТП ПО ОБЛАСТИ, ОБЩИНИ, В НАСЕЛЕНИ И ИЗВЪН НАСЕЛЕНИ МЕСТА

Разпределението по области на ТПТП с участието на нови водачи, на загиналите и на ранените и на средната възраст на тези водачи е, както следва:

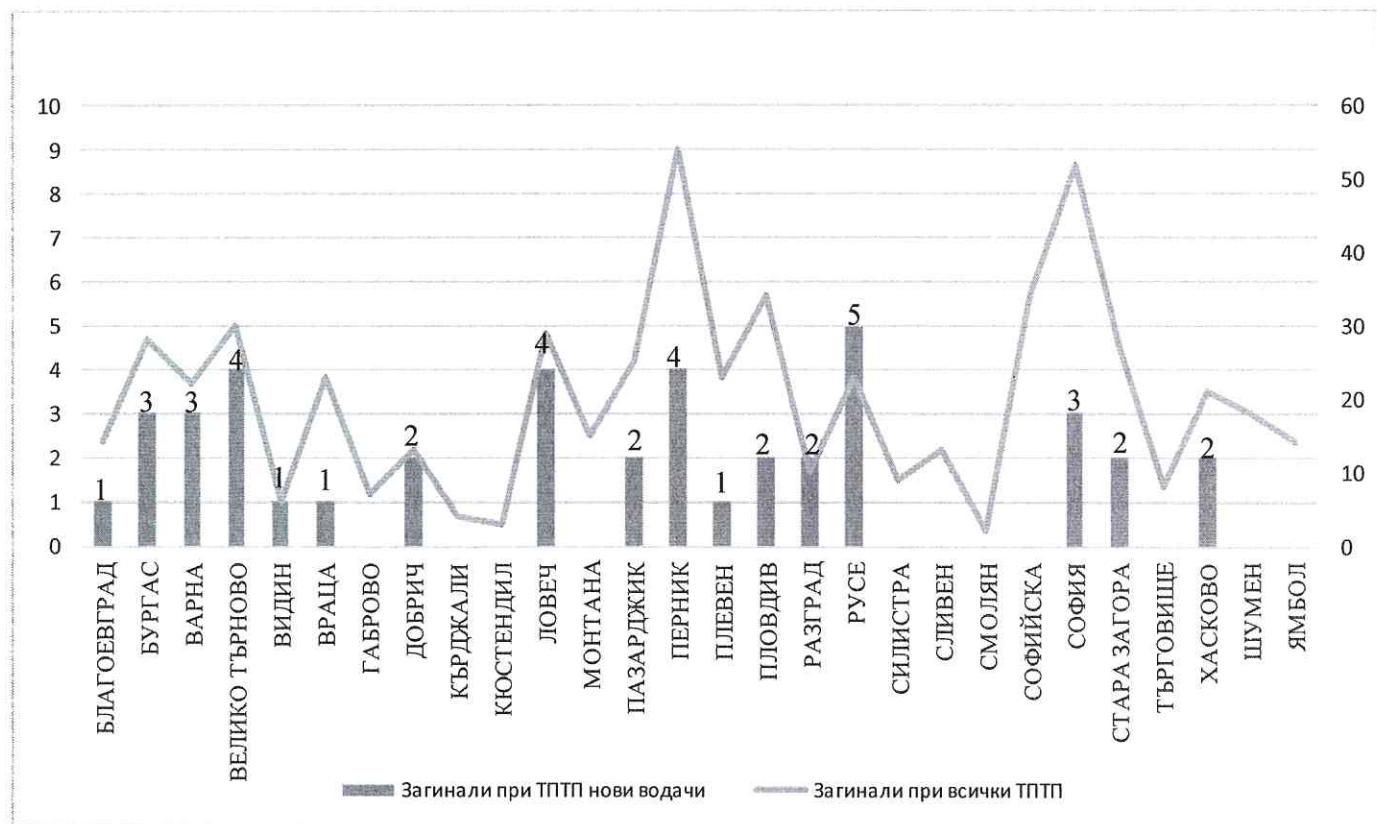
ОДМВР	2021 г.				
	ПТП	Загинали	% от 42 загинали	Ранени	Средна възраст
БЛАГОЕВГРАД	35	1	2,4	59	23,2
БУРГАС	46	3	7,1	71	22,6
ВАРНА	66	3	7,1	94	21,4
ВЕЛИКО ТЪРНОВО	24	4	9,5	30	19,8
ВИДИН	5	1	2,4	4	18,7
ВРАЦА	17	1	2,4	27	25,1
ГАБРОВО	12	0	0	14	22,1
ДОБРИЧ	16	2	4,8	20	19,6
КЪРДЖАЛИ	20	0	0	31	20,1
КЮСТЕНДИЛ	12	0	0	17	19,6
ЛОВЕЧ	23	4	9,5	34	22,3
МОНТАНА	28	0	0	43	22,8
ПАЗАРДЖИК	38	2	4,8	56	21,8
ПЕРНИК	8	4	9,5	10	19,1
ПЛЕВЕН	44	1	2,4	61	22,8
ПЛОВДИВ	114	2	4,8	159	23,4
РАЗГРАД	9	2	4,8	14	32,3
РУСЕ	33	5	11,9	42	21,7
СИЛИСТРА	12	0	0	18	28,5
СЛИВЕН	14	0	0	22	26,9
СМОЛЯН	14	0	0	19	19,9
ОДМВР – СОФИЯ	10	0	0	11	23,8
СДВР	78	3	7,1	111	26,5
СТАРА ЗАГОРА	42	2	4,8	67	23,3
ТЪРГОВИЩЕ	2	0	0	3	18
ХАСКОВО	40	2	4,8	52	21,5
ШУМЕН	18	0	0	23	22,5
ЯМБОЛ	4	0	0	4	19
ОБЩО	784	42		1116	

*ТПТП с участието на водачи със стаж до 2 години,
съпоставени с всички ТПТП през 2021 г. по области*

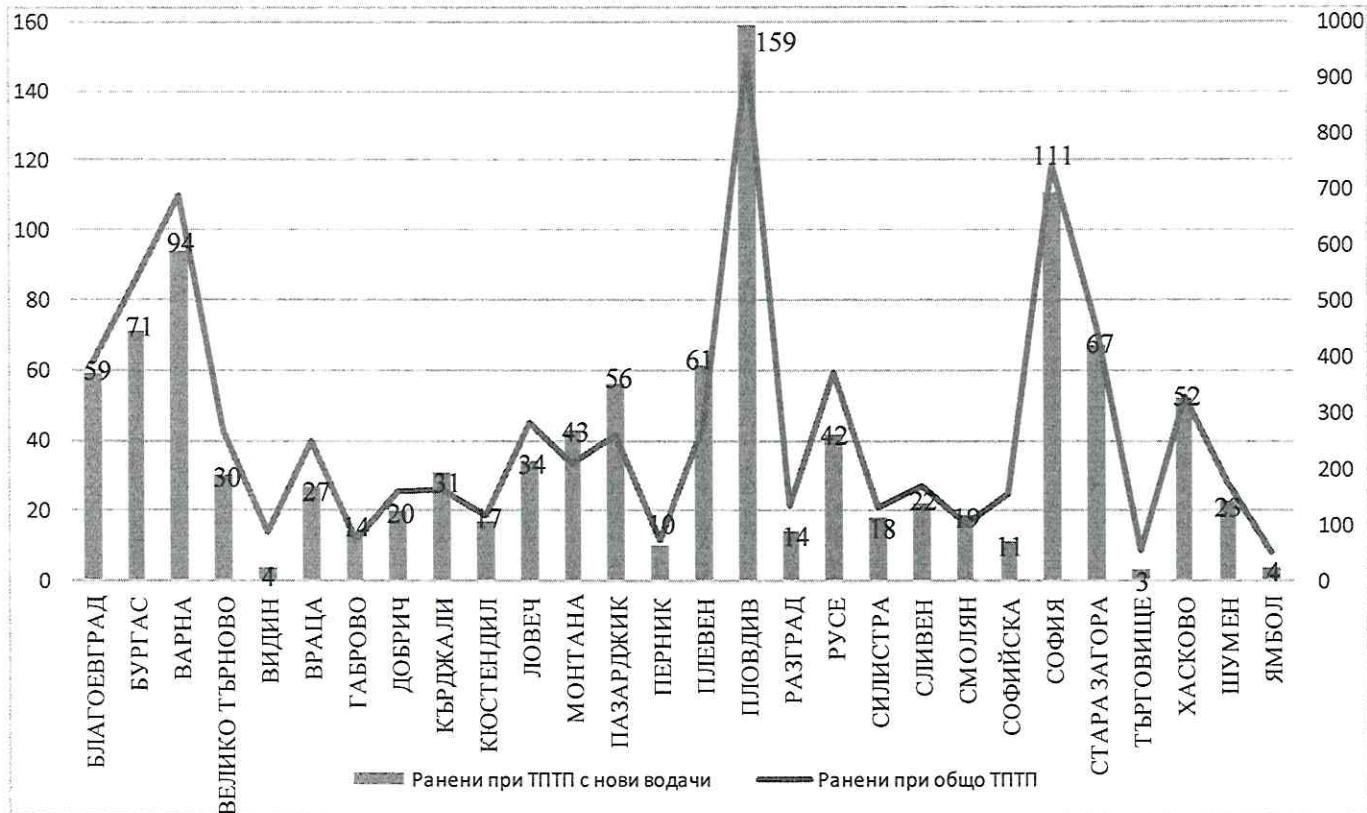
От представената по-горе графика се вижда, че разпределението по области на ТПТП с участието на нови водачи като цяло следва общото разпределение на ТПТП по области. Като изключение се отклояват следните области: Пазарджик с процентно съотношение между броя ТПТП с участието на нови водачи и общия брой на ТПТП е 18,10%; Плевен съответно с 19,47%; Пловдив с 15,60% и Хасково – 15,38%. Най-ниско е процентното съотношение на ТПТП с участието на водачи със стаж до 2 години за съответната категория МПС към всички настъпили ТПТП на територията на: Търговище – 4,55%, София-област – 6,45% и Видин – 7,04%.

Загинали при ТПТП с участието на водачи със стаж до 2 години, съпоставени с всички загинали по области в ТПТП през 2021 г.

Съпоставката между броя на загиналите при ТПТП с участието на нови водачи и този на загиналите през 2021 г. във всички ТПТП по области, показва, че разпределението на загиналите по области при ТПТП с водачи със стаж до 2 години като цяло се отклонява от общото разпределение на загиналите по области за 2021 г. Това отклонение е изразено в дялове и е най-чувствително, в областите: Русе, където загиналите в произшествия с нови водачи представляват 21,74% от всички загинали в областта; Разград – 20% и Видин – 16,67%. На територията на Габрово, Кърджали, Кюстендил, Монтана, Силистра, Сливен, Смолян, София – област, Търговище, Шумен и Ямбол няма загинали участници в ТПТП с участието на нови водачи.

*Ранени при ТПТП с участието на водачи със стаж до 2 години,
съпоставени с всички ранени по области в ТПТП през 2020 г.*

Дannите за ранените при ТПТП с участието на нови водачи съпоставени с данните за ранените във всички ТПТП по области, показват сравнително устойчива процентна съпоставимост. Изключения могат да бъдат установени в следните области: Плевен, където ранените при произшествия с участието на водачи със стаж до 2 години за съответната категория МПС представляват 22,10% от всички ранени в ТПП в областта; Пазарджик – съответно 21,70%, Монтана – 20,77% и Хасково – 15,95%. Най-ниско процентно съотношение на ранените при ТПТП с участието на нови водачи към всички ранени при тежки ТПП се отчита в областите: Видин – 4,65%; Търговище – 5,56%; София-област – 7,19% и Ямбол – 7,69%

Разпределението на ТПТП с участието на водачи със стаж до 2 години по общини е, както следва:

Община	ПТП	Ранени	Загинали
АВРЕН	2	2	0
АЙТОС	2	2	0
АКСАКОВО	7	15	0
АСЕНОВГРАД	15	19	1

БАЛЧИК	1	1	0
БАНСКО	3	4	0
БЕЛОСЛАВ	4	4	0
БЕРКОВИЦА	1	1	0
БЛАГОЕВГРАД	3	4	0
БОЙЧИНОВЦИ	2	6	0
БОТЕВГРАД	1	1	0
БРАЦИГОВО	1	3	0
БРЕЗОВО	2	2	0
БУРГАС	16	19	1
БЯЛА	4	5	0
БЯЛА СЛАТИНА	3	6	0
ВАРНА	39	52	2
ВЕЛИКИ ПРЕСЛАВ	2	3	0
ВЕЛИКО ТЪРНОВО	8	13	0
ВЕЛИНГРАД	4	4	1
ВЕНЕЦ	2	2	0
ВЕТОВО	1	2	0
ВЕТРИНО	1	2	0
ВИДИН	3	3	0
ВРАЦА	10	15	1
ВЪРШЕЦ	3	3	0
ГАБРОВО	9	10	0
ГОДЕЧ	1	1	0
ГОРНА МАЛИНА	1	1	0
ГОРНА ОРЯХОВИЦА	6	8	2
ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ	5	13	0
ГУЛЯНЦИ	1	2	0
ГУРКОВО	2	6	0
ГЪРМЕН	2	4	0
ДЕВИН	1	3	0
ДЕВНЯ	2	3	0
ДИМИТРОВГРАД	4	5	1
ДИМОВО	1	0	1
ДОБРИЧ-ГРАД	12	16	1
ДОБРИЧКА	1	1	0
ДОЛНА МИТРОПОЛИЯ	2	3	0
ДОЛНИ ДЪБНИК	1	1	0
ДОЛНИ ЧИФЛИК	4	8	0
ДОСПАТ	1	1	0
ДУЛОВО	2	4	0
ДУПНИЦА	3	4	0
ДЪЛГОПОЛ	1	2	0
ЕЛЕНА	2	2	0
ЕЛИН ПЕЛИН	2	2	0
ЕТРОПОЛЕ	1	1	0
ЗЛАТОГРАД	2	3	0
ИВАЙЛОВГРАД	1	1	0
ИСПЕРИХ	1	1	0

КАВАРНА	1	2	0
КАЗАНЛЪК	6	9	0
КАЙНАРДЖА	1	2	0
КАЛОЯНОВО	2	4	0
КАМЕНО	1	1	0
КАОЛИНОВО	1	1	0
КАРЛОВО	5	8	0
КАРНОБАТ	1	1	0
КАСПИЧАН	1	3	0
КИРКОВО	3	3	0
КНЕЖА	4	4	1
КОЗЛОДУЙ	2	2	0
КОСТЕНЕЦ	1	1	0
КОСТИНБРОД	1	2	0
КРУМОВГРАД	2	6	0
КУБРАТ	1	4	2
КУЛА	1	1	0
КЪРДЖАЛИ	13	17	0
КЮСТЕНДИЛ	7	11	0
ЛЕВСКИ	1	1	0
ЛЕСИЧОВО	1	1	0
ЛОВЕЧ	9	14	0
ЛОЗНИЦА	1	3	0
ЛОМ	3	5	0
ЛУКОВИТ	5	10	4
ЛЮБИМЕЦ	6	9	0
ЛЯСКОВЕЦ	1	1	0
МАЛКО ТЪРНОВО	1	2	0
МАРИЦА	13	20	0
МЕДКОВЕЦ	1	2	0
МИЗИЯ	2	4	0
МОМЧИЛГРАД	2	5	0
МОНТАНА	16	24	0
МЪГЛИЖ	1	4	0
НЕВЕСТИНО	1	1	0
НЕДЕЛИНО	2	2	0
НЕСЕБЪР	9	16	0
НИКОЛАЕВО	1	1	0
НОВА ЗАГОРА	5	11	0
НОВИ ПАЗАР	2	2	0
ПАВЕЛ БАНИЯ	3	4	0
ПАВЛИКЕНИ	2	1	2
ПАЗАРДЖИК	21	35	1
ПАНАГЮРИЩЕ	4	4	0
ПЕРНИК	6	5	4
ПЕТРИЧ	5	5	0
ПЕЩЕРА	1	1	0
ПИРДОП	1	1	0
ПЛЕВЕН	30	44	0

ПЛОВДИВ	52	67	1
ПОМОРИЕ	3	7	0
ПОРДИМ	2	3	0
ПРИМОРСКО	2	4	1
ПРОВАДИЯ	3	3	0
ПЪРВОМАЙ	1	1	0
РАДНЕВО	4	6	0
РАДОМИР	2	5	0
РАЗГРАД	5	5	0
РАЗЛОГ	2	4	0
РАКИТОВО	1	1	0
РАКОВСКИ	7	8	0
РОДОПИ	5	7	0
РУДОЗЕМ	2	3	0
РУЕН	5	6	0
РУСЕ	24	27	5
САДОВО	1	1	0
САМОКОВ	1	1	0
САМУИЛ	1	1	0
САНДАНСКИ	5	7	0
САПАРЕВА БАНЯ	1	1	0
САТОВЧА	1	1	0
СВИЛЕНГРАД	5	5	0
СВИЩОВ	5	5	0
СЕВЛИЕВО	3	4	0
СЕПТЕМВРИ	3	5	0
СИЛИСТРА	6	6	0
СИМЕОНОВГРАД	2	1	1
СИМИТЛИ	3	4	1
СЛИВЕН	9	11	0
СЛИВО ПОЛЕ	3	7	0
СМОЛЯН	5	6	0
СОЗОПОЛ	3	5	0
СОПОТ	3	4	0
СРЕДЕЦ	1	5	0
СТАМБОЛИЙСКИ	5	9	0
СТАРА ЗАГОРА	23	35	2
СТОЛИЧНА	78	111	3
СТРАЛДЖА	1	1	0
СТРЕЛЧА	2	2	0
СТРУМЯНИ	1	3	0
СУВОРОВО	3	3	1
СУНГУРЛАРЕ	1	2	0
СЪЕДИНЕНИЕ	2	5	0
ТЕРВЕЛ	1	0	1
ТЕТЕВЕН	7	8	0
ТРОЯН	1	1	0
ТУТРАКАН	3	6	0
ТЪРГОВИЩЕ	2	3	0

УГЪРЧИН	1	1	0
ХАДЖИДИМОВО	4	5	0
ХАРМАНЛИ	5	6	0
ХАСКОВО	17	25	0
ХИСАРЯ	1	4	0
ЦАРЕВО	1	1	1
ЦЕНОВО	1	1	0
ЧЕПЕЛАРЕ	1	1	0
ЧЕРВЕН БРЯГ	3	3	0
ЧИПРОВЦИ	2	2	0
ЧИРПАН	2	2	0
ШУМЕН	10	12	0
ЯКОРУДА	1	5	0
ЯМБОЛ	3	3	0

Най-много загинали участници са регистрирани в общините **Русе** (5), **Луковит** и **Перник** (по 4), **Столична** (3) и **Стара Загора**, **Павликени**, **Кубрат**, **Горна Оряховица**, **Варна** (по 2).

Загиналите участници в движението при обследваните ТПТП са разпределени в **25 общини**, видно от графиката, представена по-долу:

В населените места са настъпили 479 ТПТП с участието на 492 водачи със стаж под 2 години в категорията управлявано ППС (възникнали са 13 бр. ТПТП с участието на повече от един водач със стаж под 2 години в категорията управлявано ППС), при които са ранени 635 и са загинали 15 участници в движението. Средната възраст на участниците в обследваните ТПТП за 2021 г. в населени места е 23,1 години. Възникналите в населени места 13 бр. ТПТП с участието на повече от един водач със стаж под 2 години в категорията управлявано ППС са с 15 ранени и без загинали участници.

В градовете са настъпили 414 ТПТП (**251 на дневно осветление, 121 на изкуствено осветление**, 12 на сумрак и 30 в условията на тъмнина) с участието на 425 млади водачи (настъпили са 11 ТПТП с участието на двама водачи със стаж под 2 години в категорията управлявано ППС), от които 322 мъже и 103 жени, при които са загубили живота си 13 и са ранени 535 лица. В 272 от случаите в градовете движението в района на местопроизшествието е регулирано с пътни знаци, в 94 – чрез правилата за движение по пътищата, в 44 – със светофарни уредби и в 3 случая – с жълта мигаща светлина.

В селата са настъпили 65 ТПТП (**35 на дневно осветление, 15 на изкуствено, 12 на тъмно и 3 на сумрак**) с участието на 67 водачи със стаж под 2 години в категорията управлявано ППС (възникнали са 2 ТПТП с участието на двама водачи със стаж под 2 години в категорията управлявано ППС), при които са загинали 2 и са ранени 100 участника в движението. В 19 от ТПТП в селата движението е регулирано от правилата за движение, а в останалите 46 – от пътни знаци. Средната възраст на участниците в ТПТП в градовете, както и в селата е 23,1 години

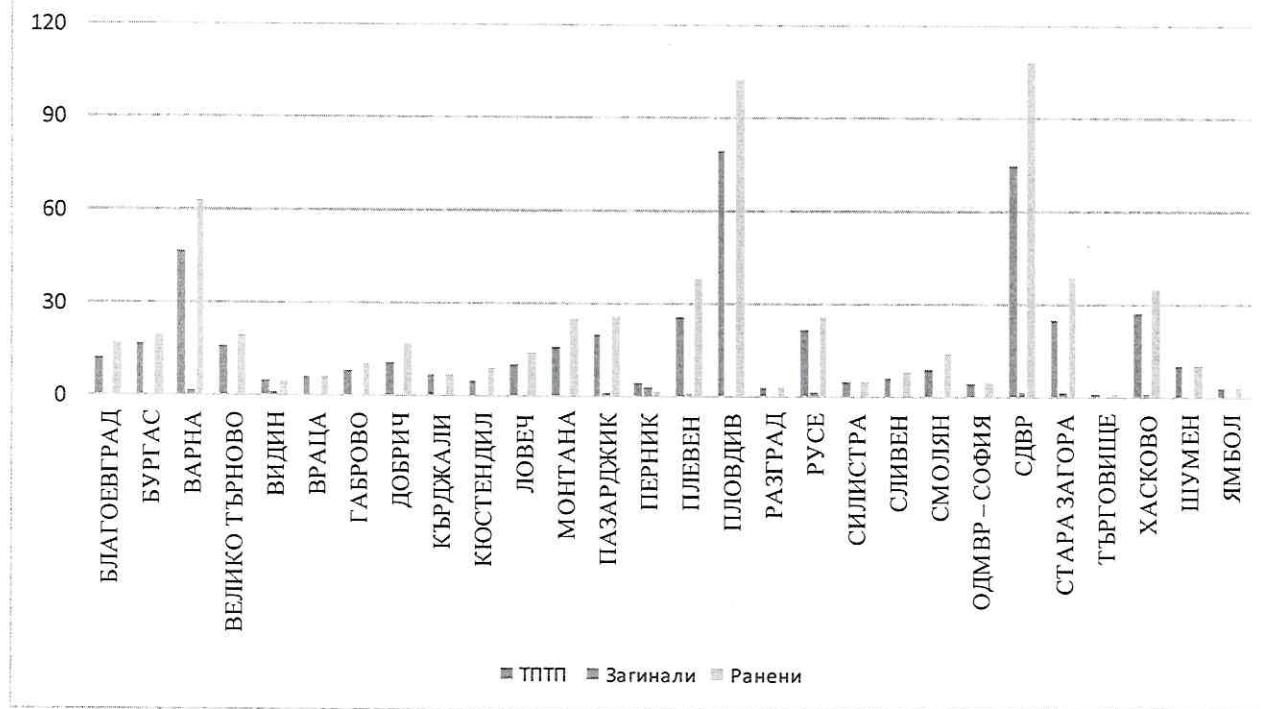
Извън населените места са настъпили 305 ТПТП с участието на 309 водачи със стаж под 2 години в категорията управлявано ППС, при които са загинали 27 участника и са ранени 481. При 4 тежки ТПТП са участвали повече от един водач със стаж под 2 години за съответната категория ППС, като са ранени 5 лица. Извън населените места 173 от произшествията са станали на дневно осветление, 11 на изкуствено, 12 при сумрак и 109 в тъмната част на денонощието.

Разпределение на ТПТП по място на настъпване с участието на водачи със стаж до 2 години по области

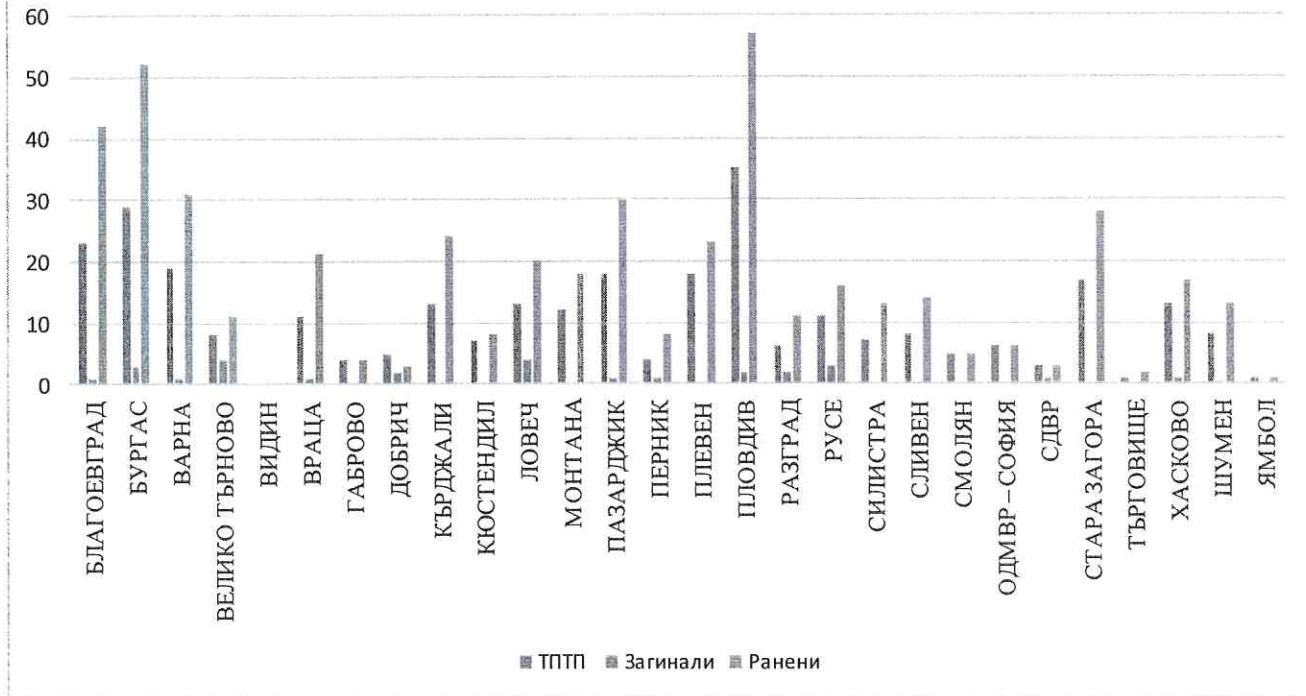
ОДМВР	В населени места			Извън населени места		
	ТПТП	Загинали	Ранени	ТПТП	Загинали	Ранени
БЛАГОЕВГРАД	12	0	17	23	1	42
БУРГАС	17	0	19	29	3	52
ВАРНА	47	2	63	19	1	31
ВЕЛИКО ТЪРНОВО	16	0	19	8	4	11
ВИДИН	5	1	4	0	0	0
ВРАЦА	6	0	6	11	1	21
ГАБРОВО	8	0	10	4	0	4
ДОБРИЧ	11	0	17	5	2	3
КЪРДЖАЛИ	7	0	7	13	0	24
КЮСТЕНДИЛ	5	0	9	7	0	8
ЛОВЕЧ	10	0	14	13	4	20
МОНТАНА	16	0	25	12	0	18

ПАЗАРДЖИК	20	1	26	18	1	30
ПЕРНИК	4	3	2	4	1	8
ПЛЕВЕН	26	1	38	18	0	23
ПЛОВДИВ	79	0	102	35	2	57
РАЗГРАД	3	0	3	6	2	11
РУСЕ	22	2	26	11	3	16
СИЛИСТРА	5	0	5	7	0	13
СЛИВЕН	6	0	8	8	0	14
СМОЛЯН	9	0	14	5	0	5
ОДМВР – СОФИЯ	4	0	5	6	0	6
СДВР	75	2	108	3	1	3
СТАРА ЗАГОРА	25	2	39	17	0	28
ТЪРГОВИЩЕ	1	0	1	1	0	2
ХАСКОВО	27	1	35	13	1	17
ШУМЕН	10	0	10	8	0	13
ЯМБОЛ	3	0	3	1	0	1
ОБЩО	479	15	635	305	27	481

*ТПТП с участието на нови водачи, загинали и ранени при тях
по области в населени места*

***ТПТП с участието на нови водачи, загинали и ранени при тях
по области извън населени места***

II. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ ПО ХАРАКТЕРИСТИКИ НА ПЪТЯ

Тежките ПТП с участието на водачи със стаж до 2 години за съответната категория МПС, разпределени по място на настъпване са:

Място на настъпване	ПТП	Загинали	Ранени
ПЪТЕН УЛИЧЕН УЧАСТЪК	357	22	539
ПЪТЕН ВЪЗЕЛ	26	2	42
ПОДЛЕЗ	1	0	1
ПАРКИНГ	4	0	7
НАДЛЕЗ	3	0	6
МОСТ	10	0	16
КРЪСТОВИЩЕ	226	6	289
КРЪГОВО КРЪСТОВИЩЕ	5	0	7
ТУНЕЛ	1	1	2
ДРУГО МЯСТО	151	11	207

Според план и профил на пътя тежките ПТП с участието на нови водачи, са разпределени:

ВЕРТИКАЛНА КРИВА ВДЛЪБНАТА	14	3	13
ВЕРТИКАЛНА КРИВА ИЗПЪКНАЛА	23	4	40
ПРАВ ПЪТЕН УЧАСТЪК С НАДЛЪЖЕН НАКЛОН	160	14	227
ПРАВ ПЪТЕН УЧАСТЪК, ХОРИЗОНТАЛЕН	434	18	599
ХОРИЗОНТАЛНА КРИВА, БЕЗ НАДЛЪЖЕН НАКЛОН	64	1	101
ХОРИЗОНТАЛНА КРИВА С НАДЛЪЖЕН НАКЛОН	89	2	136

Всички ТПТП със загинали участници са настъпили по пътища с асфалтобетонова настилка, по каквато настилка са възникнали 775 ТПТП (98,9% от всичките 784 ТПТП) и са ранени 1103 (98,8% от всички 1116 ранени).

На дневна светлина са настъпили 458 ТПТП, като загиналите са 18, а ранените са 620. На изкуствено осветление са настъпили 148 ТПТП с 8 загинали и 221 ранени. В тъмната част на денонощието са настъпили 151 ТПТП, с 15 загинали и 239 ранени участника. В условията на сумрак са настъпили 27 ТПТП с 1 загинал участник и 36 ранени.

В зависимост от състоянието на пътното покритие, ТПТП с участие на водачи със стаж под 2 години в категорията управляемо ППС и травматизъмът при тях са разпределени, както следва:

Състояние на пътното покритие	ТПТП	Загинали	Ранени
СУХО	592	29	827
МОКРО	179	13	268
СНЯГ, НЕВЗЕТИ МЕРКИ	1	0	1
РАЗТОПЕН СНЯГ	1	0	2
ЛЕД, НЕВЗЕТИ МЕРКИ	1	0	1
ЛЕД, ВЗЕТИ МЕРКИ	2	0	4
ЗАЛЕДЕНО	1	0	3
ЗАСНЕЖЕНО	7	0	10

III. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ ПО КЛАСОВЕ ПЪТИЩА

1. АВТОМАГИСТРАЛИ

По автомагистралите са настъпили 16 ТПТП с участието на водачи със стаж под 2 години в категорията управляемо ППС, при които са загинали 1 и са ранени 28 участници в движението. От тях 13 ТПТП са реализирани с лек автомобил, 2 ТПТП с мотоциклет и 1 ТПТП със специален автомобил.

	АМ Тракия	АМ Хемус	АМ Струма
ПТП	12	3	1
Загинали	0	0	1
Ранени	23	5	0

2. ПЪРВОКЛАСНИ ПЪТИЩА

По първокласните пътища са настъпили 54 ТПТП със 8 загинали и 89 ранени участници в движението. В 43 от ТПТП управляваното ППС от водачи със стаж под 2 години в съответната категория е лек автомобил, като са загинали 6 участника и са ранени 75.

В 10 от настъпилите по пътищата от I-ви клас ТПТП новият водач е от женски пол, като в тези инциденти няма загинали, а ранените са 17.

В 6 ТПТП по първокласни пътища, управляваното МПС е мотоциклет, като са загинали 2 участници и са ранени 7. ТПТП с управлявано от водачи със стаж под 2 години в категорията управлявано ППС товарно превозно средство по първокласни пътища са 3, а с влекач са 2, като общо ранените в тези произшествия са 7, а загинали няма.

Загиналите 8 участници на първокласни пътища са на територията на областите Благоевград, Ловеч, Хасково и Велико Търново – съответно 1 загинал по път I-1 (граница Румъния - Видин - Монтана - Враца - Мездра - София - Благоевград - Кулата - граница Гърция), 4 загинали по път I-3 (Гара Бяла - Плевен - Луковит - Коритна - Ябланица - Ботевград) и 3 загинали по път I-5 (Русе – Велико Търново - Габрово – Стара Загора - Димитровград - Хасково - Кърджали - Маказа - граница Гърция).

	I-1	I-2	I-3	I-4	I-5	I-6	I-7	I-8	I-9
ПТП	8	4	7	2	14	5	4	1	9
Загинали	1	0	4	0	3	0	0	0	0
Ранени	14	8	10	3	19	8	7	2	19

Разпределението на травматизма по първокласните пътища по общини е както следва:

Община	ПТП	Ранени	Загинали
АВРЕН	1	1	0
БЛАГОЕВГРАД	1	2	0
БУРГАС	1	3	0
БЯЛА	1	1	0
ВЕЛИКИ ПРЕСЛАВ	1	2	0
ВЕНЕЦ	1	1	0
ВРАЦА	1	1	0
ГАБРОВО	1	1	0
ГОРНА МАЛИНА	1	1	0
ГОРНА ОРЯХОВИЦА	2	4	2
ДИМИТРОВГРАД	1	0	1
ДУЛОВО	1	3	0
КАЗАНЛЪК	1	1	0
КАРЛОВО	2	4	0
КИРКОВО	2	2	0
КЪРДЖАЛИ	1	1	0
ЛОВЕЧ	1	2	0

ЛОЗНИЦА	1	3	0
ЛУКОВИТ	2	5	4
МАЛКО ТЪРНОВО	1	2	0
МОНТАНА	2	4	0
МЪГЛИЖ	1	4	0
НЕСЕБЪР	6	13	0
ПАВЕЛ БАНЯ	1	1	0
ПЕТРИЧ	2	2	0
ПЛЕВЕН	4	4	0
ПЪРВОМАЙ	1	1	0
РАЗГРАД	1	1	0
СЕВЛИЕВО	1	1	0
СИЛИСТРА	1	1	0
СИМИЛТИ	1	2	1
СОПОТ	1	2	0
СТАРА ЗАГОРА	2	3	0
СТРУМЯНИ	1	3	0
ХАСКОВО	2	2	0
ЧЕРВЕН БРЯГ	1	1	0
ШУМЕН	2	4	0

Повече от половината ТПТП (30) по първокласните пътища с нови водачи са настъпили в светлата част на деновонощето, като е загинал 1 участник и са ранени 50 участници в движението. В условията на тъмнина са настъпили 19 ТПТП, с 32 ранени при тях лица и 6 загинали. В 2 от настъпилите на пътища I-ви клас ТПТП новите водачи са управлявали след употребата на алкохол, като стойностите са съответно 0,8 на хиляда (Бургас) и 2,15 на хиляда (Силистра). Средната възраст на водачите е 24 години.

Разпределението на настъпилите ТПТП и травматизма по първокласните пътища в зависимост от вида на ПТП е представен в следващата таблица. Прави впечатление, че дяловете на произшествията от видовете „сблъскване между МПС/ ППС“ и ТПТП с участието на едно МПС/ ППС са най-съществени, като най-много загинали участници (7 от общо 8 загинали) са участници в ПТП от вида „Сблъскване между МПС челно“:

Вид на ПТП	ТПТП	Загинали	Ранени
БЛЪСКАНЕ В ДЪРВО	6	0	9
БЛЪСКАНЕ В БИЛБОРД	1	0	3
БЛЪСКАНЕ В КРАЙПЪТНО СЪОРЪЖЕНИЕ	3	0	5
БЛЪСКАНЕ В ПРЕДПАЗНА ОГРАДА	2	0	3
БЛЪСКАНЕ В СКАТ	1	0	1
ДРУГ ВИД ПТП	1	0	2
ПРЕОБРЪЩАНЕ НА МПС ИЗВЪН ПЪТНОТО ПЛАТНО	8	0	12
СБЛЪСКАНЕ МЕЖДУ МПС ОТЗАД	8	0	13
СБЛЪСКАНЕ МЕЖДУ МПС ПОД ЪГЪЛ	6	0	9
СБЛЪСКАНЕ МЕЖДУ МПС СТРАНИЧНО	10	1	12
СБЛЪСКАНЕ МЕЖДУ МПС ЧЕЛНО	8	7	20

3. ВТОРОКЛАСНИ ПЪТИЩА

В обхвата на пътища от втори клас са настъпили 72 ТПТП с участието на водачи със стаж под 2 години за съответната категория управлявано МПС, при което са загинали 9 и са ранени 115 участници в движението. В 21 от възникналите по пътищата от II-ри клас ТПТП новите водачи са от женски пол, като в тези инциденти има 1 загинал, а ранените са 39.

Броят на ТПТП и травматизъмът по второкласните пътища, разпределени по вид на управляваното МПС, са както следва:

	Лек автомобил	Мотоциклет	Товарен автомобил	Специален автомобил
ТПТП	58	8	5	1
Загинали	8	1	0	0
Ранени	96	9	8	2

Загиналите в ТПТП с нови водачи по пътищата от втори клас са разпределени в 6 области в страната, както следва:

Област	Община	Загинали
БУРГАС	ЦАРЕВО	1
БУРГАС	ПРИМОРСКО	1
БУРГАС	БУРГАС	1
ВРАЦА	ДОБРИЧ-ГРАД	1
ДОБРИЧ	СЛИВЕН	1
РАЗГРАД	КУБРАТ	2
РУСЕ	РУСЕ	2

Разпределението на ТПТП с участието на водачи, придобили правоспособност за управление на МПС от две години и на травматизма при тях по пътищата от II-ри клас и по общини е следното:

Община	ТПТП	Загинали	Ранени
АСЕНОВГРАД	3	0	3
БАНСКО	1	0	1
БЕРКОВИЦА	1	0	1
БУРГАС	3	1	3
БЯЛА	2	0	3
ВЕЛИКО ТЪРНОВО	1	0	3
ВЕЛИНГРАД	1	0	2
ВРАЦА	3	1	3
ГАБРОВО	1	0	1
ГОДЕЧ	1	0	1
ГУРКОВО	2	0	6
ДОБРИЧ-ГРАД	1	1	0
ДОБРИЧКА	1	0	1
ДУЛОВО	1	0	1
КНЕЖА	2	0	3
КОСТЕНЕЦ	1	0	1

КРУМОВГРАД	1	0	2
КУБРАТ	1	2	4
ЛОВЕЧ	3	0	5
МАРИЦА	2	0	2
МЕДКОВЕЦ	1	0	2
МОМЧИЛГРАД	1	0	4
МОНТАНА	1	0	1
ПАВЕЛ БАНЯ	1	0	2
ПАЗАРДЖИК	3	0	5
ПАНАГЮРИЩЕ	1	0	1
ПЛЕВЕН	4	0	6
ПЛОВДИВ	2	0	3
ПРИМОРСКО	2	1	4
РАЗГРАД	1	0	1
РАЗЛОГ	2	0	4
РАКОВСКИ	2	0	2
РОДОПИ	2	0	4
РУСЕ	3	2	5
САМОКОВ	1	0	1
СВИЩОВ	1	0	1
СИМИТЛИ	1	0	1
СЛИВЕН	1	0	1
СЛИВО ПОЛЕ	1	0	1
СОЗОПОЛ	1	0	1
СРЕДЕЦ	1	0	5
ТУТРАКАН	1	0	3
ТЪРГОВИЩЕ	1	0	2
ХАДЖИДИМОВО	1	0	1
ЦАРЕВО	1	1	1
ЧЕПЕЛАРЕ	1	0	1
ШУМЕН	1	0	1
ЯКОРУДА	1	0	5

В светлата част на денонощието по пътищата от втори клас са настъпили 38 ТПТП (52,78% от 72) с 6 загинали (66,67% от 9) и 63 ранени (54,78% от 115). В условията на тъмнина са настъпили 24 ТПТП (33,33% от 72) с 3 загинали (33,33% от 9) и 34 ранени (29,57% от 115). При изкуствено осветление са настъпили 4 ТПТП без загинали и са ранени 7 участници в движението, а в условия на сумрак са настъпили 6 ТПТП с 11 ранени и без загинали участници.

По второкласната пътна мрежа е възникнало 1 ТПТП с участието на водач, употребил алкохол над 0,5 на хиляда, при което е ранено 1 лице, а установената концентрация на алкохол в кръвта е 1,17 на хиляда.

Разпределението на настъпилите ТПТП и травматизма по второкласните пътища в зависимост от вида на ПТП е представен в таблицата по-долу. Видовете „сблъскване между МПС/ ППС“ в ТПТП с участието на едно МПС/ ППС са с най-голям дял.

Вид на ТПТП	ПТП	Загинали	Ранени
БЛЪСКАНЕ В ДЪРВО	11	3	16
БЛЪСКАНЕ В КРАЙПЪТНО СЪОРЪЖЕНИЕ	4	0	4
БЛЪСКАНЕ В ПРЕДПАЗНА ОГРАДА	5	1	9
БЛЪСКАНЕ В СКАТ	5	0	5
БЛЪСКАНЕ В СТЪЛБ	1	0	1
БЛЪСКАНЕ НА ПЕШЕХОДЕЦ	1	1	0
ДРУГ ВИД ПТП	2	0	3
ПРЕОБРЪЩАНЕ НА МПС ИЗВЪН ПЪТНОТО ПЛАТНО	12	1	13
ПРЕОБРЪЩАНЕ НА МПС НА ПЪТНОТО ПЛАТНО	1	0	1
СБЛЪСКАНЕ МЕЖДУ МПС ОТЗАД	4	0	9
СБЛЪСКАНЕ МЕЖДУ МПС ПОД ЪГЪЛ	4	0	5
СБЛЪСКАНЕ МЕЖДУ МПС СТРАНИЧНО	8	0	19
СБЛЪСКАНЕ МЕЖДУ МПС ЧЕЛНО	14	3	30

4. ТРЕТОКЛАСНИ И ОБЩИНСКИ ПЪТИЩА

По пътищата от трети клас и общинските пътища са настъпили общо 163 ТПТП (53,44% от общо 305 ТПТП, настъпили извън населени места) с участието на водачи, придобили правоспособност за управление на МПС от две години, при които са загинали 9 (33,33% от общо 27 загинали в ТПТП извън населени места) и са ранени 249 (51,77% от общи 481 ранени в ТПТП извън населени места) участници в движението.

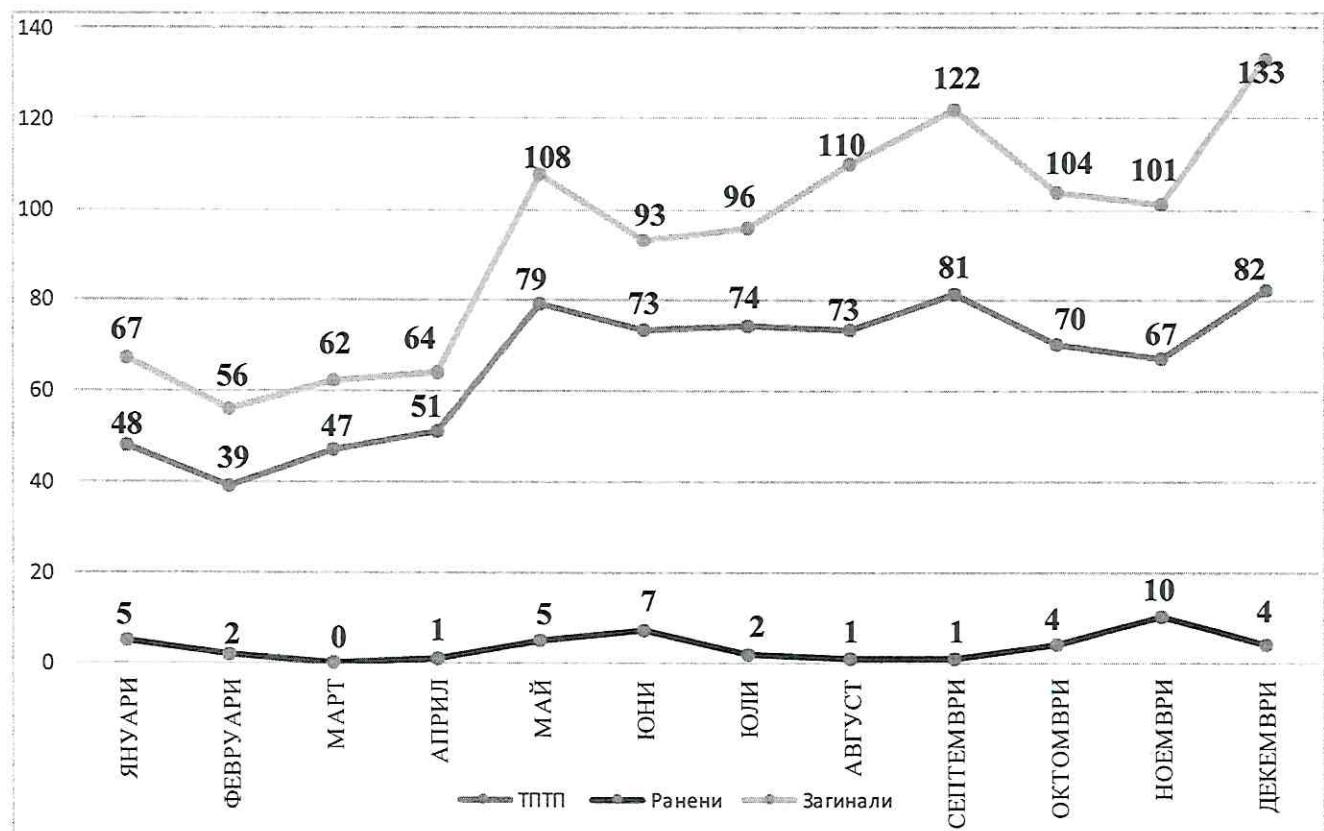
IV. 1. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ ПО МЕСЕЦИ, ВИД ОСВЕТЛЕНИЕ, ВИД НА ТПТП, ВИД И БРОЙ НА ППС, СЪСТОЯНИЕТО НА ВРЕМЕТО, РЕГУЛИРАНЕ НА ДВИЖЕНИЕТО, ПО НАЙ-ВЕРОЯТНА ПРИЧИНА ЗА ТПТП

1. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ ПО МЕСЕЦИ

Разпределението на ТПТП с участието на водачи със стаж до 2 години за категорията на съответното управлявано МПС и на травматизма при тях по месеци са представени в табличната форма и диаграмата, следващи по-долу:

Месец	ТПТП	Загинали	Ранени
ЯНУАРИ	48	5	67
ФЕВРУАРИ	39	2	56
МАРТ	47	0	62
АПРИЛ	51	1	64
МАЙ	79	5	108

ЮНИ	73	7	93
ЮЛИ	74	2	96
АВГУСТ	73	1	110
СЕПТЕМВРИ	81	1	122
ОКТОМВРИ	70	4	104
НОЕМВРИ	67	10	101
ДЕКЕМВРИ	82	4	133

2. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ ПО ВИД ОСВЕТЛЕНИЕ

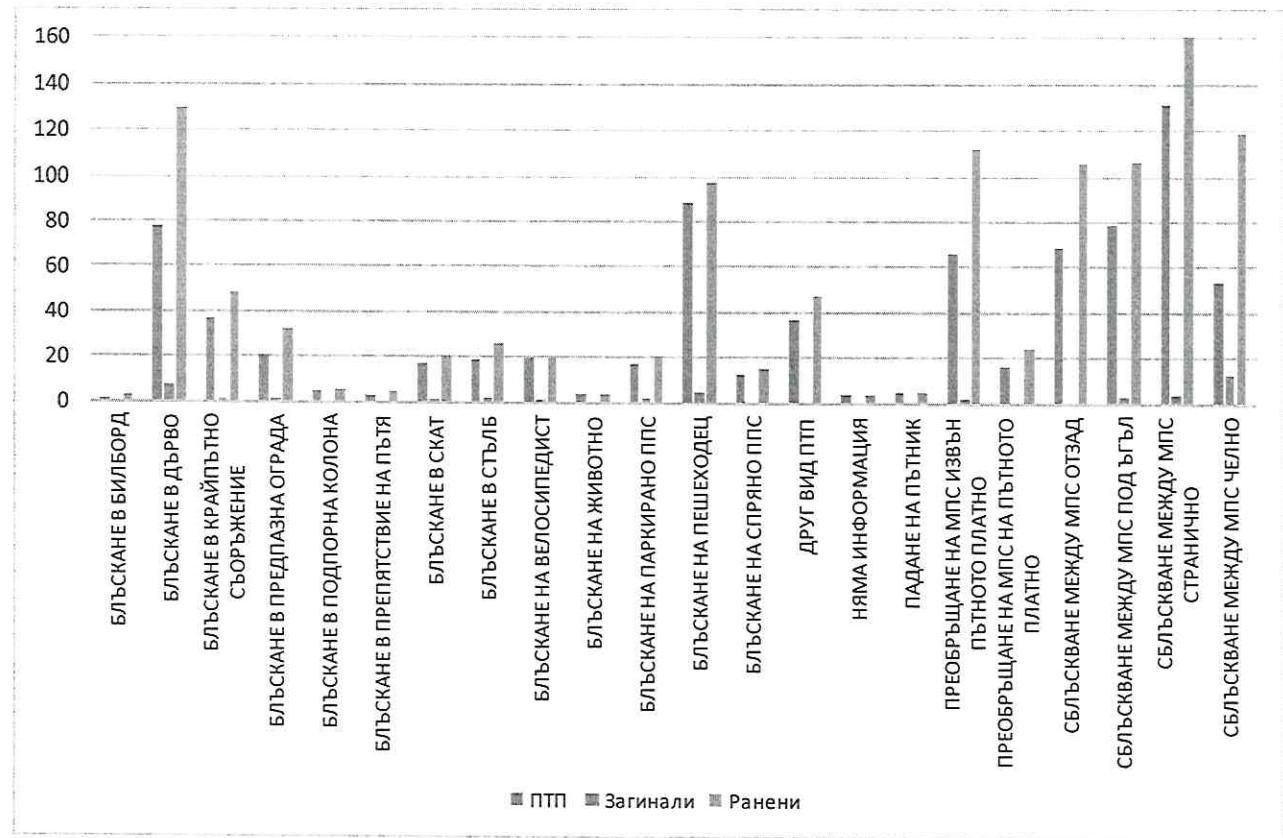
Настъпилите ТПТП с участието на водачи, придобили правоспособност за управление на МПС от две години в зависимост от осветлението са разпределени, както следва:

Осветление	ТПТП	Загинали	Ранени
ДНЕВНО	458	18	620
ТЪМНИНА	151	15	239
ИЗКУСТВЕНО	148	8	221
СУМРАК	27	1	36

3. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ ПО ВИД НА ТПТП

Настъпилите ТПТП с участието на водачи, придобили правоспособност за управление на МПС от две години, загиналите и ранени при тях лица са разпределени по вид на ТПТП, както следва според следващите таблица и графика:

Вид на ТПТП	ПТП		Загинали		Ранени	
	бр.	%	бр.	%	бр.	%
БЛЪСКАНЕ В БИЛБОРД	1	0,13	0	-	3	0,27
БЛЪСКАНЕ В ДЪРВО	78	9,95	7	16,67	129	11,56
БЛЪСКАНЕ В КРАЙПЪТНО СЪОРЪЖЕНИЕ	37	4,72	1	2,38	48	4,30
БЛЪСКАНЕ В ПРЕДПАЗНА ОГРАДА	21	2,68	1	2,38	32	2,87
БЛЪСКАНЕ В ПОДПОРНА КОЛОНА	5	0,64	0	-	6	0,54
БЛЪСКАНЕ В ПРЕПЯТСТВИЕ НА ПЪТЯ	3	0,38	0	-	5	0,45
БЛЪСКАНЕ В СКАТ	17	2,17	1	2,38	21	1,88
БЛЪСКАНЕ В СТЪЛБ	19	2,42	2	4,76	26	2,33
БЛЪСКАНЕ НА ВЕЛОСИПЕДИСТ	20	2,55	1	2,38	20	1,79
БЛЪСКАНЕ НА ЖИВОТНО	4	0,51	0	-	4	0,36
БЛЪСКАНЕ НА ПАРКИРАНО ППС	17	2,17	2	4,76	21	1,88
БЛЪСКАНЕ НА ПЕШЕХОДЕЦ	88	11,22	5	11,90	97	8,69
БЛЪСКАНЕ НА СПРЯНО ППС	13	1,66	0	-	15	1,34
ДРУГ ВИД ТПП	37	4,72	0	-	47	4,21
НЯМА ИНФОРМАЦИЯ	4	0,51	0	-	4	0,36
ПАДАНЕ НА ПЪТНИК	5	0,64	0	-	5	0,45
ПРЕОБРЪЩАНЕ НА МПС ИЗВЪН ПЪТНОТО ПЛАТНО	66	8,42	2	4,76	112	10,04
ПРЕОБРЪЩАНЕ НА МПС НА ПЪТНОТО ПЛАТНО	16	2,04	0	-	24	2,15
СБЛЪСКВАНЕ МЕЖДУ МПС ОТЗАД	69	8,80	0	-	105	9,41
СБЛЪСКВАНЕ МЕЖДУ МПС ПОД ТЪГЪЛ	79	10,08	3	7,14	106	9,50
СБЛЪСКВАНЕ МЕЖДУ МПС СТРАНИЧНО	131	16,71	4	9,52	167	14,96
СБЛЪСКВАНЕ МЕЖДУ МПС ЧЕЛНО	54	6,89	13	30,95	119	10,66
ОБЩО	784		42		1116	

4. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ ПО ВИД НА ППС

Броят на настъпилите ТПП с участието на водачи със стаж до 2 години за съответната категория МПС и травматизмът при тях се разпределят според вида на ППС, както следва:

Видове ППС	Общо			Градове			Села			Извън населено място		
	ПТП	Загинали	Ранени	ПТП	Загинали	Ранени	ПТП	Загинали	Ранени	ПТП	Загинали	Ранени
АВТОБУС	6	1	7	5	0	7	0	0	0	1	1	0
ВЛЕКАЧ	2	0	3	0	0	0	0	0	0	2	0	3
КОЛЕСЕН ТРАКТОР	1	0	1	0	0	0	0	0	0	1	1	0
ЛЕК АВТОМОБИЛ	615	35	913	310	12	411	48	1	81	255	22	418
МОТОПЕД	2	0	2	2	0	2	0	0	0	0	0	0
МОТОЦИКЛЕТ	119	5	133	79	1	90	12	0	13	29	4	31
СПЕЦИАЛЕН АВТОМОБИЛ	5	1	9	1	0	1	2	1	1	2	0	5
СЪСТАВ ОТ ППС	1	0	1	0	0	0	1	0	1	0	0	0
ТОВАРЕН АВТОМОБИЛ	28	0	42	13	0	18	2	0	4	13	0	20
ТРАМВАЙ	1	0	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0
ТРОЛЕЙБУС	4	0	4	4	0	4	0	0	0	0	0	0

*Забележка: Сборът от ПТП или ранените участници не съвпада с общия брой ПТП или ранени поради факта, че има ПТП-та с участието на повече от един водач със стаж в категорията управлявано ППС под 2 години.

5. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ ПО БРОЙ УЧАСТВАЛИ ППС

ТПТП с участието на нови водачи, загиналите и ранени при тях участници в движението са разпределени спрямо броя на участвалите в ТПТП ППС, съгласно данните от следващата таблица:

Брой МПС/ ППС, участвали в ТПТП	ТПТП	Загинали	Ранени
Едно	366	17	513
Две	359	23	504
Три и повече	59	2	99

6. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ ПО СЪСТОЯНИЕТО НА ВРЕМЕТО

При ясно време са настъпили 540 ТПТП (68,9% от 784) с участието на нови водачи с 26 загинали (61,9% от 42) и 755 ранени (67,7% от 1116) участници в движението. При облачно време са възникнали 121 ТПТП (15,4% от 784) със 10 загинали (23,8% от 42) и 186 ранени лица (16,7% от 1116). При дъжд са се случили 94 ТПТП (11,99% от 784), с 1 загинал (2,4% от 42) и 126 ранени (11,3% от 1116), а при проливен дъжд – съответно 9 ПТП, с 3 загинали и 17 ранени. В условията на мъгла са настъпили 11 ПТП, с 2 загинали и 21 ранени участници в движението. При снеговалеж са възникнали 9 ПТП, без загинали, с 11 ранени.

7. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ ПО РЕГУЛИРАНЕ НА ДВИЖЕНИЕТО

В зависимост от регулирането на движението, настъпилите ТПТП с участието на нови водачи и регистрираният травматизъм са разпределени, както следва:

Начин на регулиране на движението	ТПТП	Загинали	Ранени
Чрез правила	146	15	175
Чрез пътни знаци	455	36	660
Чрез светофарни уредби	41	1	62

8. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ ПО НАЙ-ВЕРОЯТНА ПРИЧИНА ЗА ТПТП

Според отбелязаната в картата за регистрация на ПТП най-вероятна причина за настъпване на ТПТП, броят на ТПТП с участието на нови водачи, на загиналите и ранените при тях е разпределен по следния начин:

Най-вероятна причина за ТПТП	ТПТП	Загинали	Ранени
НАРУШЕНИЕ НА ВОДАЧ	774	42	1102
ПЪТНИ УСЛОВИЯ	1	0	1
ДРУГА ПРИЧИНА	9	0	13

*Забележка: Въпреки отразяването в картата като най-вероятна причина „друга причина“, същевременно е отбелязано и нарушение на водача (на един от водачите)!

V. УСТАНОВЕНИ НАРУШЕНИЯ НА ЗДВП И КЗ, ДОПУСНАТИ ОТ ВОДАЧИТЕ, ПРИДОБИЛИ ПРАВОСПОСОБНОСТ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА МОТОРНИ ПРЕВОЗНИ СРЕДСТВА ОТ ДВЕ ГОДИНИ

От водачите, придобили правоспособност за управление на моторни превозни средства от две години, и водачи на моторни превозни средства за обществен превоз или за собствена сметка на пътници и товари, общо са установени 2 550 нарушения. Техният анализ е подразделен на следните групи:

I. Количество на ПТП и извършените нарушения на Закона за движението по пътищата и Кодекса за застраховането. Пол на нарушителите.

1. Липса на нарушения

От 801 водачи, придобили правоспособност за управление на моторни превозни средства от две години, при 269 няма констатирани нарушения на правилата за движението по пътищата с акт за установяване на административно нарушение или фиш. В процентно отношение това се явява 33,58 %.

2. С по едно и две нарушения

От 801 водачи, придобили правоспособност за управление на моторни превозни средства от две години, 212 са с едно и две нарушения на правилата за движението по пътищата, установени с акт за установяване на административно нарушение или фиш. В процентно отношение това е 26,47 %.

Водачите с две установени с акт за установяване на административно нарушение или фиш нарушения на правилата за движението по пътищата са 85.

3. С повече от две нарушения

От 801 водачи, придобили правоспособност за управление на моторни превозни средства от две години, 320 са с повече от две установени с акт за установяване на административно нарушение или фиш нарушения на правилата за движението по пътищата. В процентно отношение се явява 39,95 %.

4. С повече от 15 нарушения

От 801 водачите, придобили правоспособност за управление на моторни превозни средства от две години, при 45 са установени повече от петнадесет нарушения на правилата за движението по пътищата. В процентно отношение се явява 5,62 %.

Рекордър по установени с акт за установяване на административно нарушение или фиш нарушения на правилата за движението по пътищата е водач с 46 нарушения.

Друга важно обстоятелство е това, че всичките 45 водача с повече от 15 нарушения са от мъжки пол.

5. Пол

Разпределението по пол на нарушителите-водачи, придобили правоспособност за управление на моторни превозни средства от две години, и водачи на моторни превозни средства за обществен превоз или за собствена сметка на пътници и товари, е 611 (76,28 %) мъже и 190 (23,72 %) жени.

II. Вид на извършваните нарушенията на Закона за движението по пътищата и Кодекса за застраховането

1. Превищена и несъобразена скорост. Дистанция

Установени са 18 водачи, придобили правоспособност за управление на моторни превозни средства от две години, и водачи на моторни превозни средства за обществен превоз или за собствена сметка на пътници и товари, които не са контролирали непрекъснато пътните превозни средства.

В 79 случая при избиране скоростта на движението водачите не са се съобразили с атмосферните условия, с релефа на местността, със състоянието на пътя и на превозното средство, с превозния товар, с характера и интензивността на движението, с конкретните условия на видимост, за да бъдат в състояние да спрат пред всяко предвидимо препятствие. Поради това са настъпили 18 ПТП.

Установени са 383 нарушения на скоростните режими. 248 са извършени в населени места. 2 са извършените нарушения на скоростните режими от водачи на моторно превозно средство за обществен превоз на пътници и опасни товари. В 4 случая водачи са превишли с над 50 km/h ограничение в населеното място.

Превищението на скоростта в населено място е най-много в диапазона между 21 до 30 km/h - 91 нарушения.

За повторно нарушение на скоростните режими са санкционирани 7 водачи. Поради неспазване на дистанция са реализирани 8 ПТП.

2. Маневри. Преминаване през кръстовище

При 13 случая водачи, придобили правоспособност за управление на моторни превозни средства от две години, и водачи на моторни превозни средства за обществен превоз или за собствена сметка на пътници и товари, не са спазили общите изисквания за извършване на маневри (чл. 25, ал. 1 от ЗДвП).

Причинени са 9 ПТП на кръстовище, на което единият от пътищата е сигнализиран като път с предимство.

3. Алкохол и наркотични вещества

Управлението на МПС след употребата на алкохол и наркотични вещества не е често срещано явление сред водачите, придобили правоспособност за управление на моторни превозни средства от две години, и водачи на моторни превозни средства за обществен превоз или за собствена сметка на пътници и товари.

Установени са общо 9 случая на управление на пътно превозно средство с концентрация на алкохол в кръвта над 0,5 на хиляда и/или след употреба на наркотични вещества или техни аналоги, като два от случаите има управление на МПС след употребата на алкохол над 1,2 промила.

Има общо 3 отказа на водача да му бъде извършена проверка с техническо средство за установяване употребата на алкохол в кръвта и/или с тест за установяване употребата на наркотични вещества или техни аналоги, като в два от случаите се касае за отказ за извършване на проверка за употребата на наркотични вещества или техни аналоги.

4. Неправоспособност

Контролните органи са установили 120 нарушения на управление на МПС без водачът да притежава свидетелство за управление на МПС, а 24 са нарушенията за управление на моторно превозно средство, чийто водач не притежава свидетелство за

управление, валидно за категорията, към която спада управляваното от него моторно превозно средство, или е лишен от право да управлява моторно превозно средство по съдебен или административен ред, както и свидетелството му за управление не е в срок на валидност, временно е отнето по реда на чл. 171, т. 1 или 4, както и по реда на чл. 69а от Наказателно-процесуалния кодекс или е обявено за невалидно, тъй като е изгубено, откраднато или повредено.

Тези нарушения са извършени от младите водачите, преди да са придобили правоспособност за управление на моторни превозни средства две години, и водачи на моторни превозни средства за обществен превоз или за собствена сметка на пътници и товари. Често се наблюдават случаи, при които след като е санкциониран за това деяние, водачът да продължава да управлява МПС. При двама водачи се е стигнало до 4 пъти да бъдат санкционирани за управление на МПС без да притежават свидетелство за управление на МПС.

5. Рекидив на случаите на управление на МПС от водачи без да притежават свидетелство за управление на МПС

При 9 водача на МПС от изследваните категории са констатирани извършването на повече от 2 нарушения на чл. 150 от Закона за движението по пътищата, т.е. те са управлявали МПС преди да са придобили свидетелство за управление на МПС.

При трима водачи са установени по 3 нарушения на чл. 150 от ЗДвП, а при 5 водачи по 4 установени нарушения за управление на МПС без да притежават свидетелство за управление на МПС.

6. Неизпълнение на задълженията си като участник в ПТП

Всеки водачът на пътно превозно средство, който е участник в пътнотранспортно произшествие, е длъжен да изпълни задълженията си, вменени му в чл. 125 от ЗДвП. При нарушителите-водачи, придобили правоспособност за управление на моторни превозни средства от две години, и водачи на моторни превозни средства за обществен превоз или за собствена сметка на пътници и товари, са регистрирани общо 23 нарушения на горецитирания член на ЗДвП.

7 са нарушенията за това, че без да създава опасност за движението по пътя, водачът не е спрял, за да установи какви са последиците от произшествието.

От съществено значение са обаче случаите, при които водачите не са останали на място и не са уведомили компетентните органи на МВР при произшествие, при което има пострадали хора. Такива са 8 случая.

В други 8 случая на ПТП, при което са причинени само имуществени вреди, те на са оказали съдействие за установяване на вредите от произшествието.

7. Управление на нерегистрирани и непреминали технически преглед МПС

По пътищата, отворени за обществено ползване, се допускат само моторни превозни средства и ремаркета, които са регистрирани и са с табели с регистрационен номер, поставени на определените за това места.

Водачите, придобили правоспособност за управление на моторни превозни средства от две години, и водачи на моторни превозни средства за обществен превоз или за собствена сметка на пътници и товари, които не са изпълните това задължение са

санкционирани в 29 такива случая, като по други 4 случая има приключили наказателни производства за престъпление по чл. 345, ал. 2 от НК.

В 120 случая регистрираните моторни превозни средства и теглените от тях ремаркета и пътните превозни средства, с които се извършват превози с атракционна цел, с изключение на пътните превозни средства на поделенията на въоръжените сили, и пътните превозни средства с животинска тяга, не са преминали задължителен периодичен преглед за проверка на техническата им изправност.

8. Оборудване на МПС

От установените общо 252 нарушения на чл. 139, ал. 2 от ЗДвП, може да се направи извода, че управляваните по пътя три- и четириколесни моторни превозни средства от водачи, придобили правоспособност за управление на моторни превозни средства от две години, и водачи на моторни превозни средства за обществен превоз или за собствена сметка на пътници и товари не са с необходимото оборудване. Установена е липсата на:

1. 89 обезопасителни триъгълника;
2. 37 аптечки;
3. 91 пожарогасителя;
4. 35 светлоотразителни жилетки.

9. Неспиране на подаден сигнал за спиране от контролен орган

При подаден сигнал за спиране от контролните органи водачите, придобили правоспособност за управление на моторни превозни средства от две години, не са спрели за проверка в 14 водача. През 2020 година за това нарушение са констатирани само 6 случая.

10. Ограничаване или намаляване на видимостта през челното, задното и през страничните стъкла на автомобила

Констатирани са 28 (15 за 2020 г.) нарушения на чл. 105, ал. 1 от ЗДвП, при които е нарушена забраната за ограничаване на видимостта през челното, задното и през страничните стъкла на автомобила, осигуряващи видимостта на водача към пътя, както и намаляване на прозрачността им.

11. Ползване на обезопасителен колан и каски. Мобилен телефон

Като водачите и пътниците в моторни превозни средства от категории M1, M2, M3 и N1, N2 и N3, водачите, придобили правоспособност за управление на моторни превозни средства от две години, и водачи на моторни превозни средства за обществен превоз или за собствена сметка на пътници и товари, нямат изградени навици да използват обезопасителните колани, с които моторните превозни средства са оборудвани.

При 190 случая са констатирани нарушения на това задължение, а в 25 случая има неизползване на защитни каски при управление на мотоциклети и мотопеди.

Ползването на мобилен телефон по време на управление на превозното средство, освен чрез устройство, позволяващо използването на телефона без участие на ръцете му, не е широко разпространено нарушение сред водачите, придобили правоспособност за управление на моторни превозни средства от две години, и водачи на моторни превозни средства за обществен превоз или за собствена сметка на пътници и товари. Установени са само 19 нарушения.

12. Характерни и други нарушения

За движение през деня моторните превозни средства не са се движили с включени светлини за движение през деня или с къси светлини са установени 168 нарушения.

Най-масови са нарушенията на водачите, които не са изпълнили задължението си да носят предвидените в ЗДвП документи - 356 нарушения.

Един водач е санкциониран за използване на пътищата, отворени за обществено ползване, за други цели, освен в съответствие с тяхното предназначение за превоз на хора и товари, както и един водач на индивидуално електрическо превозно средство при движение е санкциониран за неползване в тъмните часове на деновонощето и/или при намалена видимост светлоотразителни елементи върху видимата част на облеклото, позволяващи да бъде лесно забелязан.

VI. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ТПТП ПО ВИД НА УЧАСТВАЩОТО МПС

По вид на ППС, регистрирани към дата **01.01.2022г.** и участвали в ТПТП, допуснати от водачи, придобили правоспособност за управление на МПС от две години, ТПТП са разпределени, както следва:

- Лек автомобил – 615 ТПТП, което е 0,02 % от общо регистрираните леки автомобили;
- Мотоциклет – 119 ТПТП, което е 0,09 % от общо регистрираните мотоциклети;
- Товарен автомобил – 28 ТПТП, което е 0,006 % от общо регистрираните товарни автомобили;
- Мотопед – 2 ТПТП, което е 0,003 % от общо регистрираните мотопеди;
- Влекач – 2 ТПТП, което е 0,004 % от общо регистрираните влекачи;
- Автобус – 6 ТПТП, което е 0,04 % от общо регистрираните автобуси.

При извършената съпоставка по вид на регистрираните пътни превозни средства в страната до 01.01.2022 г., спрямо ППС, с които са настъпили тежки ПТП, допуснати от водачи, придобили правоспособност за управление на МПС от две години, се констатира, че най-висок е процентът на мотоциклетите (0,09 %).

От всички ППС, с които са настъпили тежки ПТП, допуснати от водачи, придобили правоспособност за управление на МПС от две години и водачи на ППС за обществен превоз на пътници и товари, 59 броя са с дата на първа регистрация след 01.01.2012 г., а останалите 742 ППС са с дата на първа регистрация преди 01.01.2012 г.

VII. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ ПО ВЪЗРАСТ НА ВОДАЧИТЕ

В зависимост от годината на раждане, водачите със стаж до две години са разпределени, както следва:

Година на раждане на водачите допускали ТПТП:

година на раждане	брой	година на раждане	брой	година на раждане	брой
1966 г.	3	1979 г.	4	1992 г.	8
1967 г.	1	1980 г.	1	1993 г.	18
1968 г.	1	1981 г.	4	1994 г.	15
1969 г.	1	1982 г.	8	1995 г.	21
1970 г.	3	1983 г.	6	1996 г.	17
1971 г.	2	1984 г.	6	1997 г.	12
1972 г.	0	1985 г.	4	1998 г.	24
1973 г.	2	1986 г.	9	1999 г.	26
1974 г.	1	1987 г.	8	2000 г.	52
1975 г.	1	1988 г.	6	2001 г.	148
1976 г.	1	1989 г.	9	2002 г.	227
1977 г.	3	1990 г.	11	2003 г.	105
1978 г.	2	1991 г.	7	2004 г.	5

Най-голям е броя на водачите, допуснали ТПТП родени през следните години:

1. 2002 г. – 227 водачи;
2. 2001 г. – 148 водачи ;
3. 2003 г. – 105 водачи.

Общо 532 от водачите са със стаж за съответната категория на ПС под една година, като съответно 269 от водачите са със стаж над една година.

VIII. ОБОБЩЕНИЯ И ИЗВОДИ ЗА БЪДЕЩИ ДЕЙНОСТИ

1. НА БАЗА ДАННИТЕ ЗА ТПТП В АИС ПП, ПОДСИСТЕМА ПТП - МВР, И В АИС АНД – МВР

1. При повече от 1/10 от ТПТП (12,89% от общо 6080 ТПТП.), настъпили през 2021 г., е регистрирано участие на водачи със стаж под 2 години за съответната категория МПС – 784 на брой със средна възраст 22,9 години. Загиналите при тези ТПТП са 42 (7,13% от общо 561 загинали участници) и са ранени 1116 лица (14,66% от общо 7609 ранени лица).

2. В почти 5/10 от ТПТП с нови водачи е участвало само 1 ППС, в 4/10 от ТПТП – 2 броя ППС, а в останалите – три и повече ППС.

В повече от 9/10 от обследваните ТПТП е участвал по един водач със стаж до 2 години, а в останалите произшествия – по двама такива водачи.

3. Разпределението по области на ТПТП с участието на водачи със стаж до 2 години най-общо следва разпределението на всички ТПТП. Изключение правят най-вече областите Пазарджик, Плевен, Пловдив и Хасково, като при ТПТП в тях има общо 7 загинали участници.

4. Разпределението по области на **загиналите** при ТПТП с участието на водачи със стаж до 2 години се отклонява като цяло от разпределението на загиналите при всички ТПТП. Това отклонение е най-съществено на територията на 2 области: Русе и Разград, а на територията на 11 области (Габрово, Кърджали, Кюстендил, Монтана, Силистра, Сливен, Смолян, София – област, Търговище, Шумен и Ямбол) няма загинали участници в ТПТП с участието на нови водачи.

5. Разпределението по области на **ранените** при ТПТП с участието на водачи със стаж до 2 години, също както обследваните ПТП, като цяло следва разпределението на ранените при всички ТПТП. Изключение правят най-вече областите: Плевен, Пазарджик, Монтана и Хасково.

6. Разпределението по **общини** на загиналите (42 участници) при ТПТП с участието на нови водачи, показва, че те са реализирани на територията на 25 общини. Те са най-много в общините Русе (5), Перник и Луковит (по 4), Столична (3) и Стара Загора, Павликени, Горна Оряховица, Кубрат и Варна (по 2).

7. Настъпилите ТПТП с участието на нови водачи са 1,6 пъти повече в населените места в сравнение с тези извън населените места. Същото се наблюдава и при ранените, като те са 1,3 пъти повече в населените места в сравнение с извън населените. Обратното се отчита за загиналите при обследваните ТПТП – те са 0,6 пъти по-малко в населените места, съпоставени с тези извън тях. Същата е тенденцията и при всички ТПТП, разглеждани като цяло.

8. Възникналите ТПТП с участието на нови водачи, както в градовете, така и в селата, са приблизително 2 пъти повече при дневно осветление от настъпилите при изкуствено осветление. Регистрираните ПТП при сумрак и тъмнина в градовете са близо 6 пъти по-малко от тези в светлата част на денонощието, а в селата те са близо 2 пъти по-малко.

9. Местата на ТПТП с нови водачи се подреждат в низходящ ред по следния начин: по пътен/ уличен участък – почти половината от обследваните ТПТП; в кръстовища – почти 30/100, и в обхвата на пътен възел – под 3/100.

10. Според отбелязания в картата за регистрация на ТПТП от автоконтрольорите план и профил на пътя, ТПТП с участието на водачи със стаж до 2 години за съответната категория МПС настъпват най-вече в правите пътни участъци – 3/4, а възникващите в обхвата на хоризонтални криви от пътя ТПТП са близо 1/5. Данните са сходни за броя на ТПТП с участието на нови водачи е най-значителен на при сухо състояние на пътната настилка – 3/4, а при мокра настилка са настъпили малко над 1/5 от ТПТП.

11. Над 95% (97,5%) от всички загинали при ТПТП с участието на нови водачи са в резултат на ТПТП, настъпили по пътища с асфалтобетонова настилка, като ранените в тях лица са над 8/10 (87,8%) от всички ранени в тези произшествия.

12. При дневно осветление са настъпили почти 2/4 от обследваните ТПТП, при изкуствено осветление – близо 1/4, а при сумрак и тъмнина – малко под 1/4.

13. Снегът и ледът на пътя не са значими фактори за настъпване на ТПТП с участието на водачи със стаж до 2 години за съответната категория МПС – само 4 ТПТП с 6 ранени. Най-голям е броят на ТПТП (592) с нови водачи, на загиналите (29) и ранени лица (827) по сухи настилки, следвани от същите при мокри настилки (179/13/268).

При ясно време са настъпили близо 3/4 от всичките 784 ТПТП с участието на нови водачи, при облачно време са възникнали над 1/5 от тези ТПТП, при дъжд – почти 1/7, а останалите – при мъгла и снеговалеж.

14. От **автомагистралите АМ Тракия** се характеризира с най-голям брой ТПТП с участието на нови водачи и с най-високи показатели на пътнотранспортната аварийност. По нея са настъпили близо 7/10 от всичките **16 ТПТП** с нови водачи по автомагистрали, като загинали няма, а ранените са общо 23.

15. От **първокласните пътища** с най-голям брой ТПТП с участието на нови водачи и с най-високи показатели на пътнотранспортната аварийност се характеризират пътищата I-5 (14 ТПТП/3 загинали/19 ранени), I-1 (8/1/14), I-3 (7/4/10). Вероятните основни причини за най-голям дял от ТПТП са внезапна промяна на посоката на движение и навлизане в насрещното движение.

Всички загинали по първокласните пътища са при ТПТП (32) с участието на нови водачи от вида „сблъскване между МПС/ ППС“ - 8, а ранените при тях са най-много – съответно 54.

16. По **второкласните пътища** най-голям е броят на ТПТП с участието на нови водачи, управлявали леки автомобили – над 8/10 от **72 ТПТП** по тези пътища, и мотоциклети – над 1/10 от обследваните ТПТП. Вероятните основни причини за най-голям дял от ТПТП са несъобразената скорост, неправилните маневри и друго нарушение на водача.

Видовете ТПТП с участието на нови водачи по второкласните пътища от групата „сблъскване между МПС/ ППС“, загиналите и ранени при тях са най-много – съответно 30, 3 и 63, както и ТПТП (26) с участието само на едно МПС/ ППС, при които загиналите са 4, а ранените – 34.

17. По **третокласните и общинските пътища** са настъпили **най-много ТПТП извън населени места** (163 или 53,44% от общо 305 ТПТП) с **9 загинали и 249 ранени**.

18. ТПТП с участието на водачи със стаж до 2 години за съответната категория МПС са най-много и с най-голям брой ранени лица в периода от юни до октомври, а броят на загиналите са най-значителен през месеците януари, май, юли и ноември. Почивните и празничните дни са били най-рискови за новите водачи и за трите показателя – брой ТПТП, загинали и ранени, от май до октомври и през месеците февруари и декември.

19. В градовете и селата най-голям е броят на ТПТП с участието на нови водачи, управлявали леки автомобили – малко над половината от всички 358 обследвани ТПТП с общо 13 загинали и 492 ранени, и мотоциклети – близо 1/10 от обследваните ТПТП.

20. Поради най-вероятна причина (първо нарушение на водач) „движение на водач на МПС с несъобразена скорост“, са настъпили най-много ТПТП – почти 1/3 от всички 784 ТПТП с нови водачи. Следващата най-вероятна причина (първо нарушение на водач) е „отнемането на предимство“ – над 1/10. Почти 1% от водачите със стаж до 2 години са управлявали ППС под влияние на НВ и/ или на техните аналоги, а почти 3% – под влиянието на алкохол.

21. Значителен дял от възникналите ТПТП е при управление на МПС с първа регистрация от повече от 9 години.

Въз основа на представените по-горе в синтезиран вид обобщения, биха могли да се направят следните

ИЗВОДИ И ПРЕДЛОЖЕНИЯ:

1. Статистически обосновани са дейностите, предприемани за ограничаване броя на ТПТП с участието на водачи със стаж до 2 години за съответната категория МПС, на загиналите и ранени при тях участници в движението.

2. Водачите със стаж до 2 години за съответната категория управлявано МПС са участвали в ТПТП най-вече при добри условия за движение. Това вероятно показва, че те отчитат в определена степен своята липса на опит. Този факт обаче не означава, че не следва да се предприемат мерки, свързани със следващите по значимост за безопасно движение фактори.

3. Броят на ТПТП с участието на нови водачи с едно ППС показва нуждата от целенасочени усилия върху поведението на тази група от водачи. Най-общо тези усилия са свързани с правилно насочване на контролната дейност по отношение на всички водачи, с допълнителни акценти при обучението на водачите на МПС, както и с намесата на стопаните на пътищата за подобряване качеството на пътя и крайпътното пространство и на областните комисии по безопасно движение по пътищата (ОКБДП) в този процес.

4. Управляваните три- и четириколесни моторни превозни средства от водачите, придобили правоспособност за управление на моторни превозни средства от две години, и водачи на моторни превозни средства за обществен превоз или за собствена сметка на пътници и товари често не са оборудвани с обезопасителен триъгълник, аптечка, пожарогасител.

5. Контролът над поведението на водачите следва да се насочва:
 - териториално, в населени места и извън тях, според разпределението на обследваните ТПТП, загиналите и ранени при тях участници в движението по области и по общини;
 - чрез подходящи средства и методи към малките населени места в условията на сумрак и тъмнина;
 - чрез подходящи средства и методи не само в пътните участъци, но и в обхвата на кръстовищата и пътните възли;
 - към скоростните режими по всички видове пътища;
 - към най-често наблюдаваните нарушения според вида на съответния път;
 - към водачите, управляващи ППС/ МПС под влиянието на алкохол и наркотични вещества и/ или техните аналоги;
 - към установяването на места с нужда от обезопасяване на опасни препятствия до пътя с помощта на съвременни обезопасителни системи и сигнализиране на стопаните на пътищата за това;
 - към засилването му в доказано опасни времеви периоди.

6. При обучението на водачите би следвало да се наблегне върху стилът и особеностите при управлението на МПС:
 - при сумрак и тъмнина, особено в малките населени места;
 - при движение в кръстовища и пътни възли;
 - при движение в криви от пътя;
 - при различно регулиране на движението;
 - при мокра и наводнена пътна настилка;
 - с превищена и несъобразена скорост;
 - под влиянието на алкохол и наркотични вещества и/ или техните аналоги;
 - при напускане на пътя от съответното МПС;
 - при повищена интензивност на движението в доказано опасни времеви периоди;
 - при зимни условия;
 - при управление да се наблегне на задължителното използване на обезопасителни колани и каски и вредите, произтичащи при неизползването им след възникване на ПТП.

7. Стопаните на пътищата и ОКБДП трябва да предприемат нужните мерки:
 - за намаляване на ТПТП, загиналите и ранени при тях участници в движението по области и по общини;
 - за подходящо осветяване на улиците в населените места, особено в селата;
 - за подходяща сигнализация на кръстовища и пътни възли, така че да бъдат достатъчно и навреме разпознаваеми;
 - за подходяща и достатъчна сигнализация на кривите по пътищата;

- за подобряване на сцеплението между пътната настилка и автомобилните гуми при доказана необходимост;
- за обезопасяване на опасни препятствия до пътя с помощта на съвременни обезопасителни системи;
- за използване на системи за обезопасяване на пътищата, насочени към мотоциклистите.

8. Необходимо е повишаване качеството на обучението на кандидат водачите посредством подходящи методи.

9. Завишаване на контрола над учебните центрове, както над тези, чиито обучени водачи са допуснали най-много ПТП, така и като цяло.

10. Повишаване контрола по спазване правилата за движение от страна на водачите на мотоциклети и повишаване качеството на обучението по отношение на кандидатите за придобиване на правоспособност за управление на двуколесни МПС.